

moments d'emoció

Mai no m'hauria pensat que al publicar el meu primer article a AVANÇADA ja el nostre ideal, tants anys esperat, hauria assolit el triomf que era de preveure.

La victòria republicana del dia 12 del corrent, ha precipitat els aconteixements i ha vingut a instaurar la nostra benvolguda República federal.

Vaig rebre la notícia en una vila típicament mallorquina, on em retenen els deures del meu càrrec públic, i amb un retard d'algunes hores. Al saber la veritat del fet,—que havia somniat des d'aquells dolços dies de la meva pubertat en la Girona dels meus amors, la meva terra natal,—l'emoció em corprengué totalment i em semblà, foll de joia pura i d'alegria iatensíssima, que el món donava voltes i més voltes.

I bé; ja tenim l'enyorada República. Ja hem assolit el triomf dels nostres més cars ideals. Ja l'emoció s'ha convertit en realitat i la realitat es va afermant cada dia més.

Ara, però, no cal refiar-se massa. Els detritus monàrquics que ens envolten no defalliran, sinó que faran tots els possibles per a tornar al seu ignominiós estat de coses.

Cal mantenir l'ordre a tota costa; cal anar estructurant la

segona República espanyola; cal fer que tingui vida eterna; cal que tots els republicans de sempre, els que hem lluitat continuament, els que hem militat sempre en els seus rengles, els que des de l'ús de raó ho som de cos i ànima—cal que estem sempre ben units, per tal que els «pseudo-republicans», que en sortiran molts, no ens facin la traveta i no ens ofeguin, com ofegaren els nostres predecessors de l'any 1873; cal que homenatgem degudament, en aquells grans homes que es digueren Figueres, Pi i Margall, Salmeron i Castelar, tots els herois de la primera República, i cal que homenatgem amb el record perenníssim de Galan i Garcia Hernández, tots els herois de l'actual República.

I començar, com més aviat millor, la vertadera tasca republicana de reestructuració del país i expansió de la cultura en tots els seus graus.

En aquests moments d'emoció, de pregona emoció, cal fer refermança de la nostra fe republicana; cal fer amb tota lleialtat, tots els possibles perquè mai més no ens la tornin a prendre; cal fer, amb el cap ben alt, i amb el més viu sentiment, tot el necessari per a que el triomf que hem assolit duri pels segles dels segles.

Gironins, germans de Catalunya i de tot Espanya: VISCA LA REPÚBLICA !!!

CONRAD DOMÉNECH

Petra (Mallorca) 14 d'Abril de 1931

“joventut republicana” a cervià de ter

Diumenge passat, dia 19, es traslladaren a la dita població els nostres amics Joaquim Morillo i M. Roset Sala, que, a invitació dels amics de Cervià, donaren una conferència de propaganda republicana, a l'espaiós saló-cafè de la carretera. Feu la presentació dels conferenciants el ferm republicà Enric Oliva, a l'emsems que donà compte dels treballs portats a cap per a la formació d'un Centre Republicà Català. A la presidència hi havien també els amics Batlle, Bosch, Torrent, Poch, Ferrer i Pol.

Començà el ciutadà Joaquim Morillo, qui exposà el que representa el triomf de la República catalana al davant de la qual hi ha el venerable Francesc Macià i, digué, que tots hem de treballar per la constitució i consolidació de l'Estat Català dintre la Federació de Repúbliques Ibèriques, i no permetre que mai més torni aquell cinic que un dia fou qui disposà dels destins de la nostra terra i que encara, feia pocs dies, no perdent el costum de les seves xuleries, digué que havíem perdut un rei però, també, un home ric.

Continuà dient que República vol dir ordre, justícia, llibertat, però mai, el contrari, com els pertorbadors volen fer créure, i que aquest règim és el que ha de resoldre la qüestió agrària i social. Posà com a exemple de bon ciutadà, el venerable Macià qui deixà la carrera i s'agafà a l'ensenya catalana, havent-nos demostrat el seu esperit noble i de sacrifici. Tots nosaltres—afegí—hem de posar-nos al seu cos-

tat, treballant des de les nostres entitats republicanes i ja que tenim llibertat cridem: Visca Espanya i Visca l'Estat Català. Unànimament va ésser contestat amb un fort visca i aplaudiments.

Seguidament va fer ús de la paraula el ciutadà Roset Sala dirigint-se a tots i en particular al jovent que ha de donar nous fruits, parlant de la ja difunta monarquia borbònica i de què Catalunya ha sapigut desfer-se de l'opressió gràcies a aquest gran home que es diu Macià; que ara l'ambient que es respira és d'una atmòsfera ben pura; que Catalunya defensarà les seves llibertats fins allà on calgui, perquè és un país que sap sentir la dignitat de l'ésser humà.

Els elements joves hem de succeir als homes que han amparat els antics règims, per a que no puguin dir-nos, més endavant, que som els mateixos esclaus de Ferran VII.

Una República necessita uns puntals i bases completes per assegurar-la i no serà per demés que sapiguem afrontar el perill que pot amenaçar-nos.

Mireu quina diferència hi ha de Monarquia a República, que el mateix principi ja ens diu que Monarquia és sempre símbol d'opressió i d'absolutisme, i República, pel contrari, és la base de totes les llibertats.

La República, que ja és cosa palpitant, ha de procurar que la policia i la guàrdia civil siguin unes institucions dignes, i no tornin a ésser víctimes del caprici d'uns homes. La Repúli-